

ПАНЕЛ 2050 – Партнерство за ново енергетско лидерство 2050

СЕСИЈА 1: ПРОЦЕС НА МАПИРАЊЕ НА ЕНЕРГЕТСКАТА ТРАНЗИЦИЈА

Куманово, 20.12.2017 год. – Хотел Грација

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 696173. Disclaimer: The sole responsibility for the content of this material lies with the authors. It does not necessarily represent the views of the European Union, and neither EASME nor the European Commission are responsible for any use of this material.

European
Commission

Horizon 2020
European Union funding
for Research & Innovation

Мапирање на патиштата на Енергетската транзиција

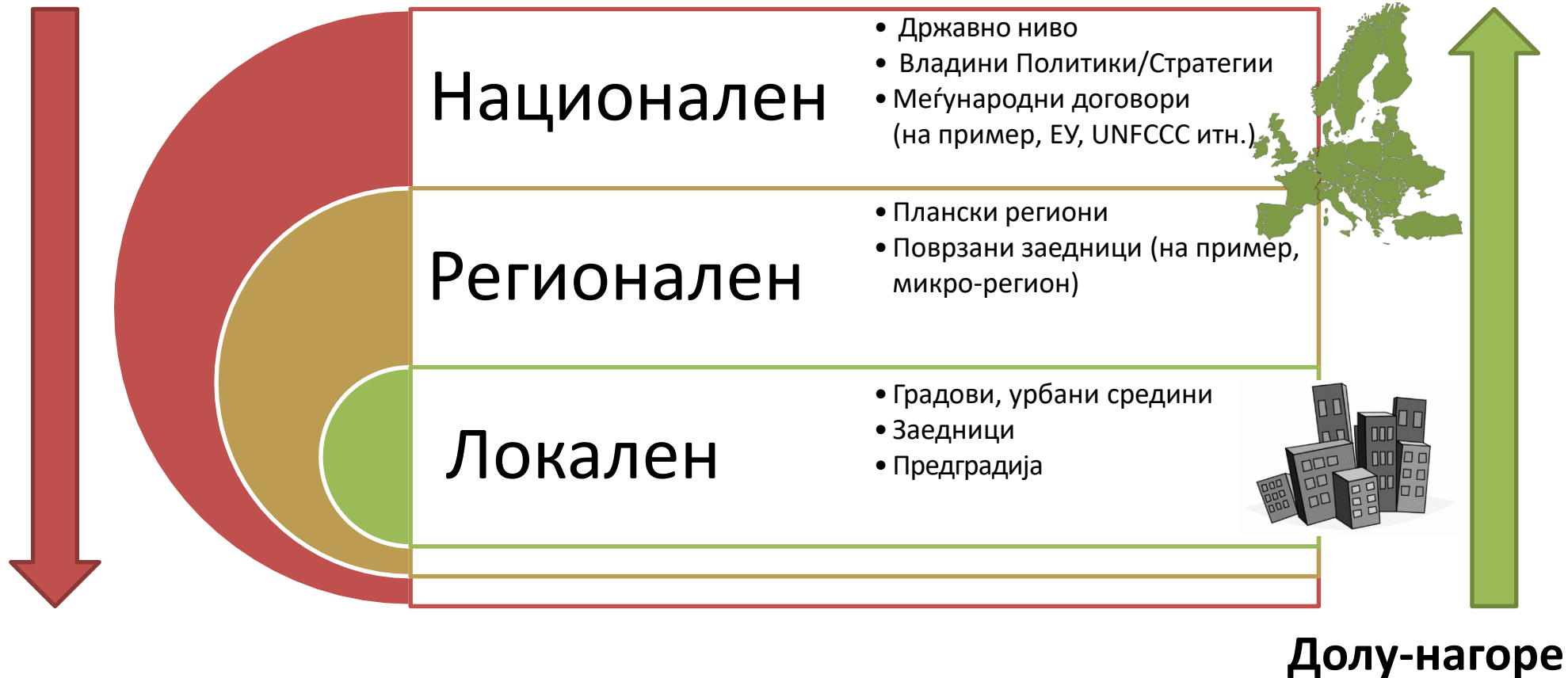
Енергетските стратегии на национално/регионално/локално ниво имаат за цел:

- + Да придонесат за реализација на (над) **национални енергетски политики и стратегии/цели (обично од горе надолу)** и да го следат напредокот во нивното спроведување
- + **Да развијат стратешки пристап** за намалување на потрошувачката на енергија, на емисиите и на трошоците за енергија; за да се придонесе кон постигнувањето енергетска независност и/или безбедност (**главно од долу нагоре**)
- + **Да ја изградат свеста за енергетските теми** преку лидерство засновано на примери и преку насочени кампањи за подигање на свесноста
- + **Да ги идентификуваат клучните засегнати страни** и да ги вклучат **во процесот**
- + Обезбедат **рамка за да новите енергетски технологии** влезат на пазарот

↗ Мапирањето е еволуирачки процес на развивање на Мапата за енергетска транзиција на Регионот

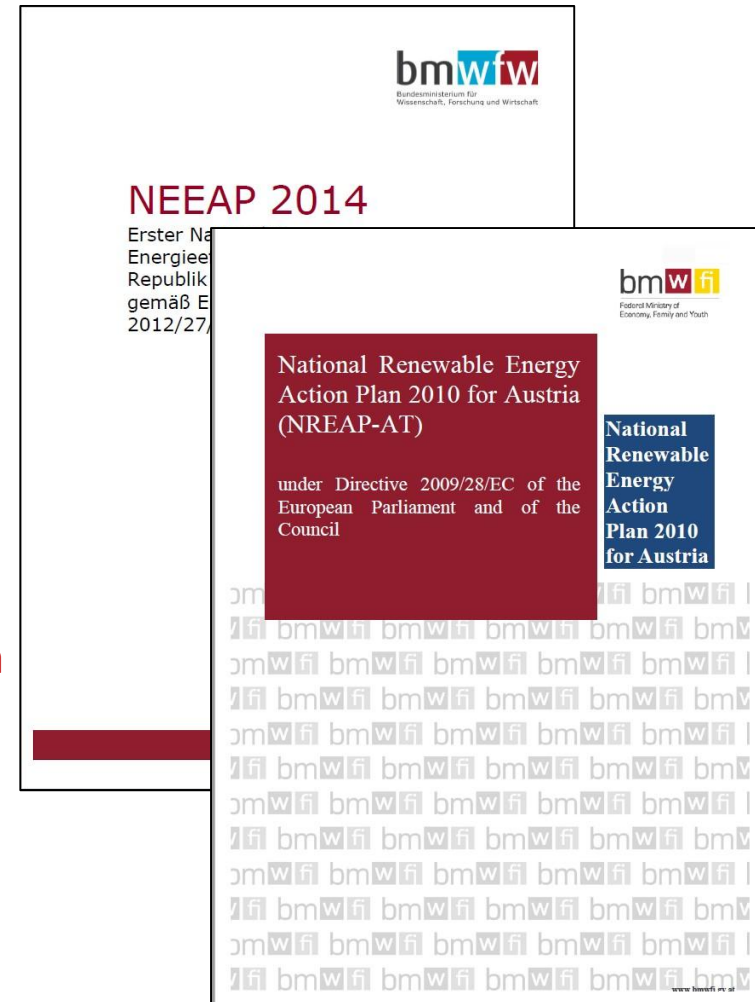

Одгоре - надолу

+ Национални енергетски стратегии

- Спроведување на одредбите од рамката на политиката на ЕУ
  - Енергетска стратегија 2020
  - Енергетска стратегија 2030
  - Стратегија за енергетска безбедност на ЕУ
  - Директиви за енергија
  - Директива за екодизајн
- Барања од **MS** да известуваат / следат
  - NEEAP (Национален акционен план за енергетска ефикасност)
  - NREAP (Национален акционен план за обновлива енергија)
- Национални политики и програми
  - На пр. Австриска енергетска стратегија 2020
  - Во Зелената книга за интегрирана стратегија за енергија и клима
  - Закон за енергетска ефикасност 2015
- Регионални политики и програми ?

Интегративен пристап – опфаќање сите цели на политиката и развојните полиња

CON +
PLUS
ULTRA

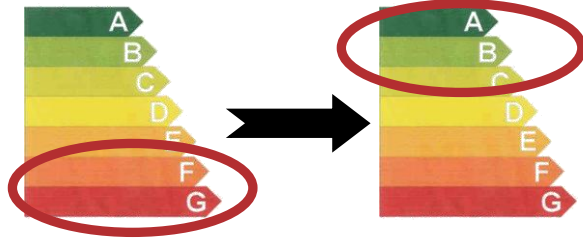
Клучни прашања во процесот на стратешко планирање

PLINIA
PLUS
ULTRA

Зошто е потребна мапа на енергетска транзиција?

Намалување на енергетска потрошувачка

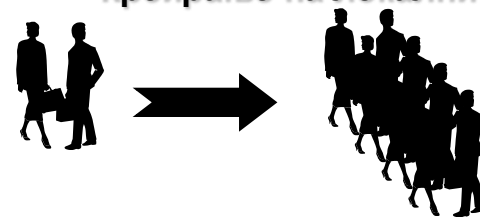
Намалување на GHG-емисија

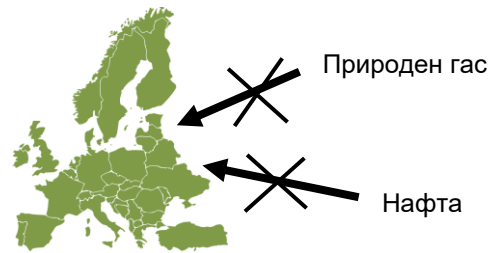
Користење на локални ресурси

Креирање на локални работни места

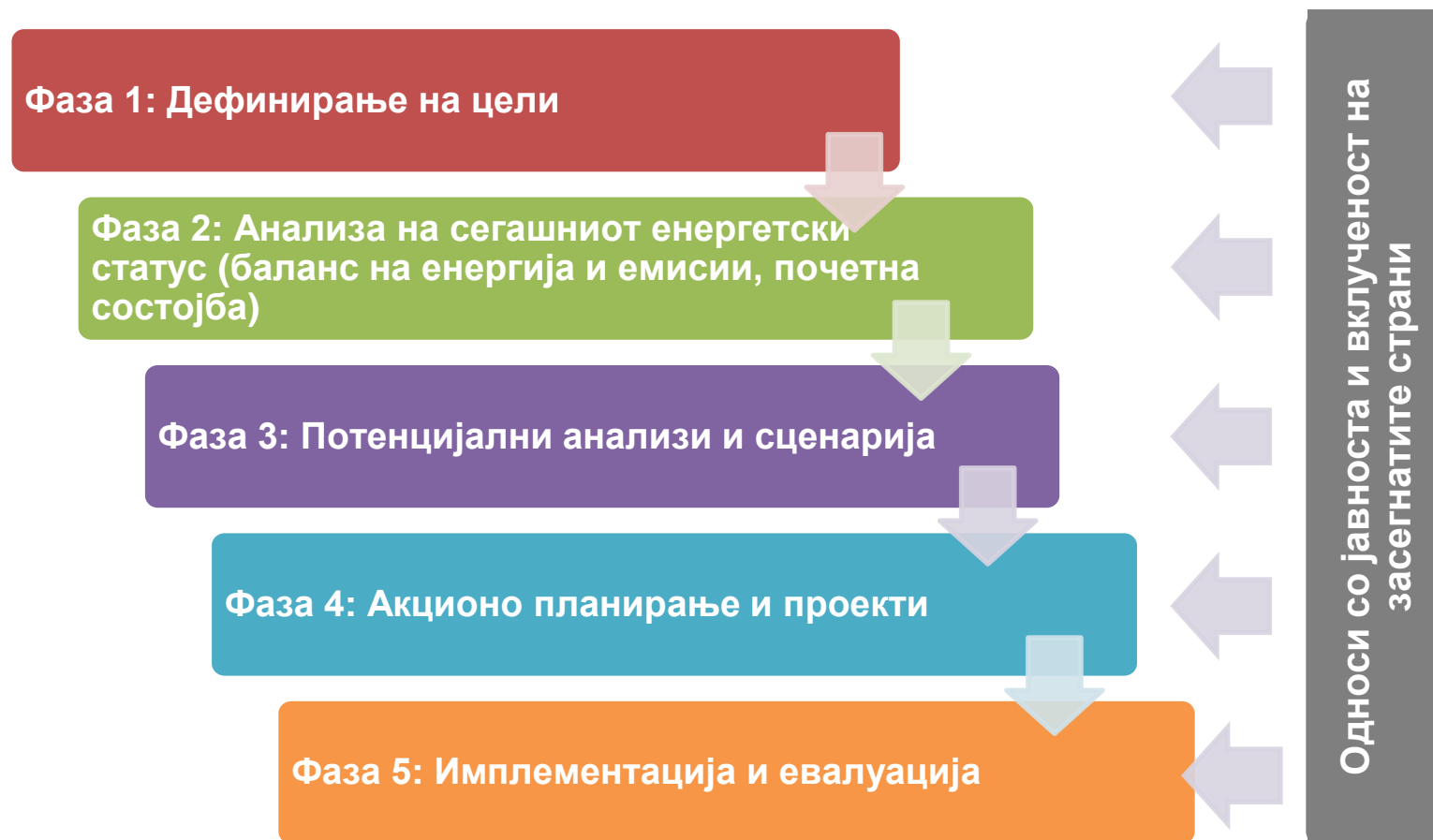
Енергетска самостојност и сигурност

Намалување на трошоци за енергија

Фази во процесот на енергетска транзиција?

Мапирање на Енергетската транзиција на регионално/локално ниво - главни предизв

+ Одговор на специфичната ситуација во регионот

- Доследност со стратегиите за локален и регионален развој (на пример, одржлив развој, стратегии за економски регионален развој, цели за животна средина и клима, LEADER, локална агенда итн.)
- Градење врз и користење на постоечки иницијативи и организациски структури (вклучување на јавноста и засегнатите страни)
- "Активни" заедници може да бидат претходници за другите заедници во регионот и пошироко
- Фокус на нови или дополнителни мерки и неискористени потенцијали - надминување на "бизнис како и обично"
- Општините/регионите можат да учат еден од друг и да имаат корист од синергии
- Регионалните проекти добиваат поголема видливост и со тоа вредност (на пример, зајакнување на регионалната економија)
- Потенцијал да се прошират проектите од ниво на заедница до регионално ниво

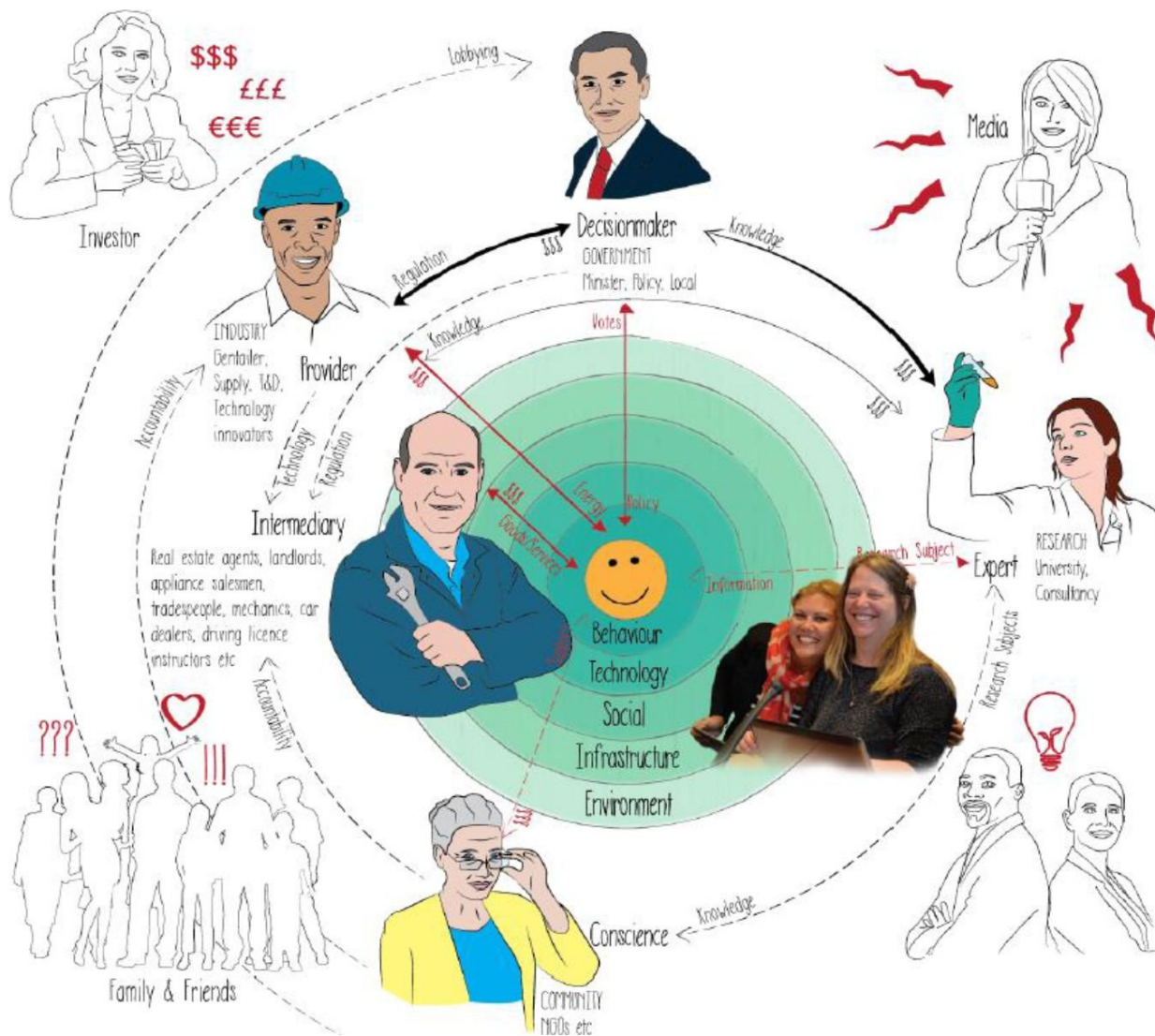
Мапирање на Енергетската транзиција на регионално/локално ниво - главни предизв

- + Вклучување на сите клучни засегнати страни во врска со енергијата во процесот на развој на стратегија (партиципативен пристап)
  - Регионалните и локалните актери ќе бидат **вклучени од самиот почеток** во процесот на планирање и имплементација за да се гарантира успех
  - Од суштинско значење е да се гради врз **постоечката локална експертиза и знаење**
- + Имплементацијата на енергетските активности добива зголемен приоритет
  - Планирањето на политиките и посветеноста на политиката/администрацијата ќе резултира со **фокусирање на имплементацијата, а не само на поставување на концептот**
  - **Имплементацијата треба да биде видлива** за населението -> зголемено прифаќање
- + Долгорочна ориентација
  - Воспоставување на **структури потребни за долгорочна имплементација** (> 4-5 години)
  - **Вклучување на регионалните актери** за да се обезбеди постојаност

Вклучување на носители на одлуки и засегнати страни

Комуникацијата како интегративен дел од процесот на стратегија

+ Шири добри практики

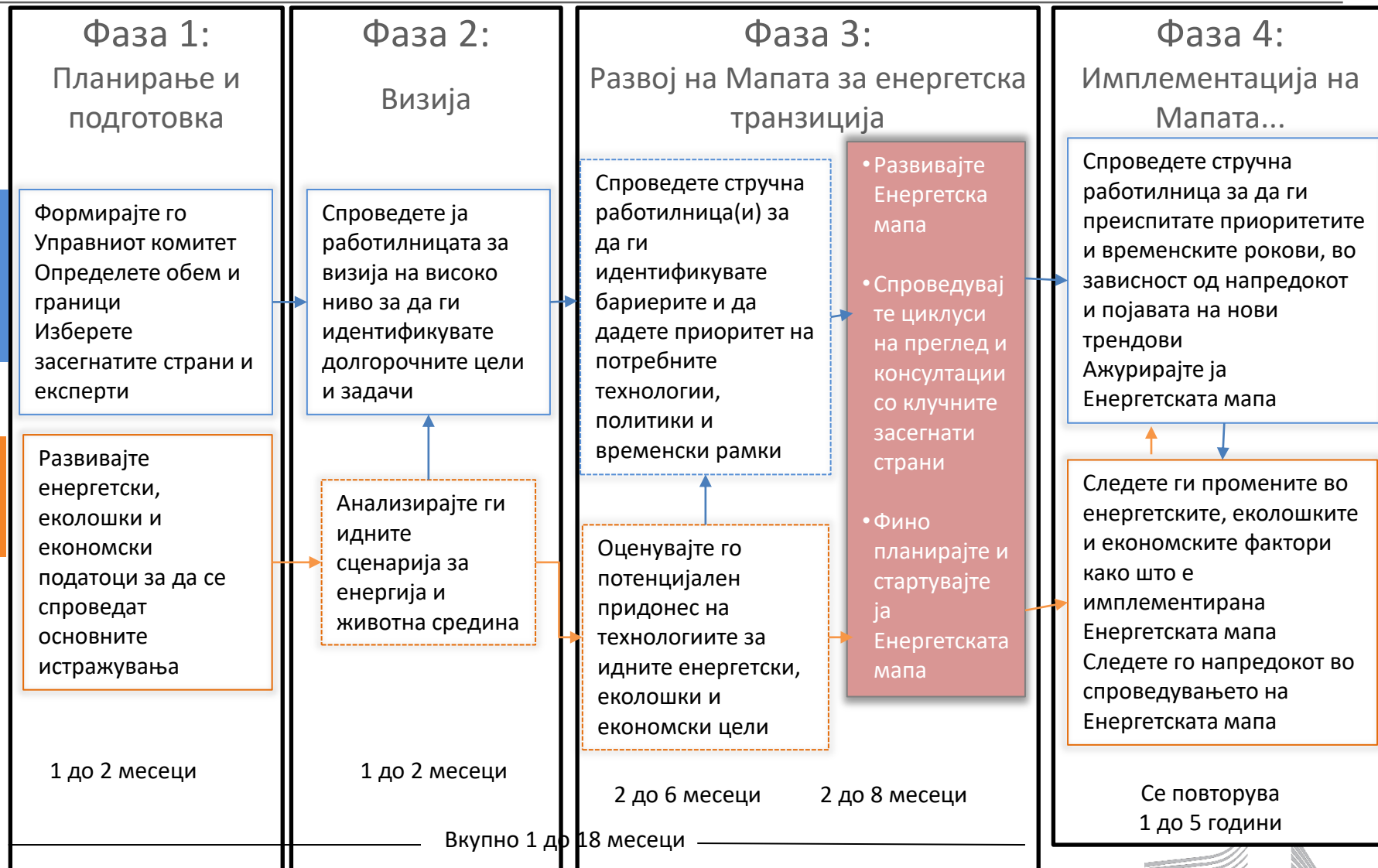
- Креирај **свесност преку континуирани информации** за имплементацијата, во локалните и регионалните медиуми и **предводи со пример**

+ Размена на искуства

- Има **многу позитивни примери во регионот**
- **Секое мислење** е важно
- **Секоја засегната страна** треба да има можност да биде вклучена во работилници/работни групи
- **Размена** со соседните општини

Модел на процесот на Мапирање на енергетска транзиција

Забелешка: Линиите со точки укажуваат на опционални чекори, врз основа на можностите за анализа и ресурсите

Модел на процесот на Мапирање на енергетска транзиција

- + Фаза 1: Планирање и подготовка
  - Дефинирање на приоритетите и целите
  - Анализа на сегашниот енергетски статус (енергетски и емисиони баланси, почетна состојба) -> Регионални енергетски профили (РЕП) како основа за процесот на развој на Визијата

- + Фаза 2: Визија
  - Потенцијални анализи и сценарија
  - Заедно со засегнатите страни усогласите ги нивните приоритети и цели со вашата визија

- + Фаза 3: Развој на Енергетската мапа
  - Подгответе имплементација и мониторинг во форма на Акциони Планови

- + Фаза 4: Имплементација на Мапата за енергетска транзиција

Фаза 3: Развој на Мапа за енергетска транзиција

CON +
PLUS
ULTRA

По воспоставувањето на заедничка визија со вашите засегнати страни, фазата на **развојот на мапа на енергетска транзиција може да започне.**

+ Врз основа на анализа на податоци и експертска проценка

+ Повторно, вклученоста на засегнатите страни е клучна

+ **Дефинирајте ги главните насоки што треба да се следат**

+ **Дефинирајте ги активностите за да стигнете таму (Акционен План)**

+ **Поставете временски рокови, одговорности и ресурси во акциониот план**

+ На крај, биди во согласност со првично дефинираната **визија**

Фаза 3: Развој на Мапа за енергетска транзиција

+ Дефинирајте ги конкретни цели

- „SMART“

+ Елаборирајте ги активностите

- Приоритетни енергетски проекти

+ Алатки за управување со проекти

- Креирајте листи за проверка на проектот
- Оценување и рангирање на приоритетите на мерките

+ Назначете одговорности

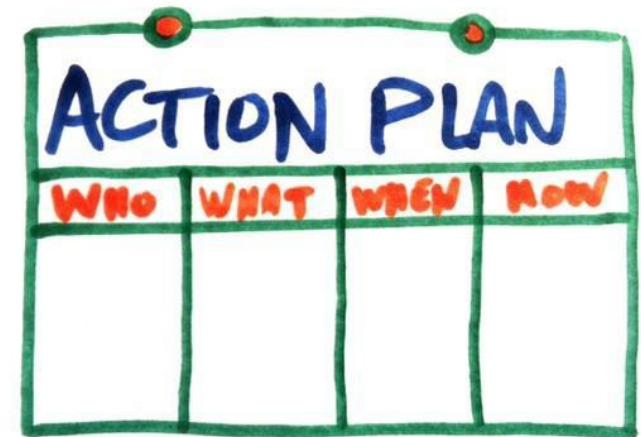
- Проектни тимови
- Работни групи

+ Обезбедете доволно ресурси

- Време
- Буџет

+ Управување со време - дефинирајте распореда

- краткорочни - среднорочни – долгорочни активности

Партиципативен процес

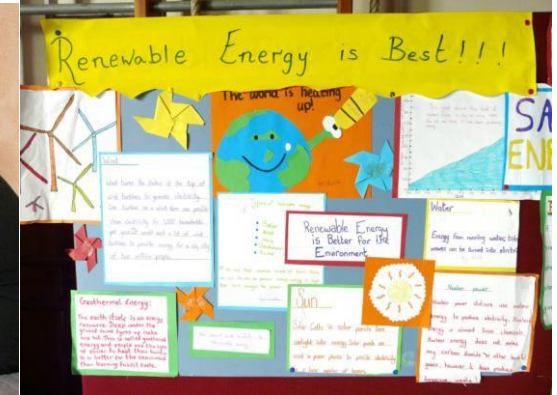
CON +
PLUS
ULTRA

Различни начини за да се обезбеди вклученост на засегнатите страни

- + Вежба за мапирање на енергетската транзиција – учество на јавноста!
- + Ја зголемува долгорочната посветеност и поддршката за имплементација

Јавна презентација - прифаќање на Мапата на енергетска транзиција

CON +
PLUS
ULTRA

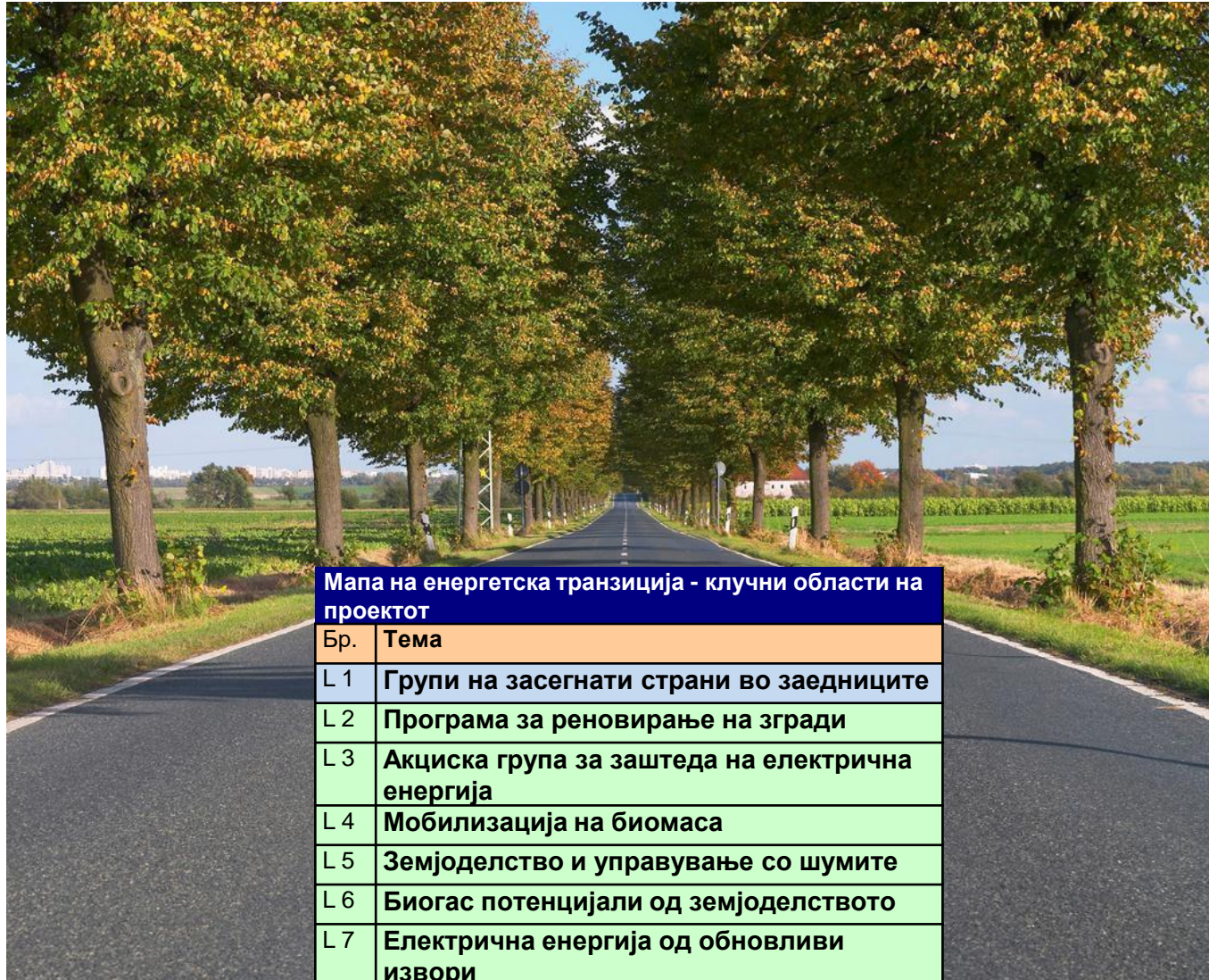
CENTRAL
EASTERN
EUROPEAN
SUSTAINABLE
ENERGY
NETWORK

Мапата на енергетска транзиција – пат за приоритетни проекти во регионот

CON +
PLUS
ULTRA

Мапа на енергетска транзиција - клучни области на проектот

Бр.	Тема
L 1	Групи на засегнати страни во заедниците
L 2	Програма за реновирање на згради
L 3	Акциска група за заштеда на електрична енергија
L 4	Мобилизација на биомаса
L 5	Земјоделство и управување со шумите
L 6	Биогас потенцијали од земјоделството
L 7	Електрична енергија од обновливи извори

Акционен план1: Програма за рехабилитација на објекти

АКТИВНОСТИ: проценка, подобрен дизајн, тендери, доделување, имплементација

Одговорен: Управа за управување со згради XYZ

План за имплементација: 2017-2022

Финансирање: Општина x%, државен грант x%, приватни извори x%

Индикатори: XX MWh топлински заштеди, XX MWh електрични заштеди, XX t CO2

Акционен план2: Заштеда на електрична енергија во домови

АКТИВНОСТИ : Дистрибуција на енергетски броила, промовира ЕЕ апарати,
Одговорен: локална комунала, НВО, општинска поддршка

План за имплементација: 2017-2018

Финансирање: Општина x%, ЈКП x%

Индикатори: XX MWh електрични заштеди, XX t CO2

Акционен план 3: Инвестиции во обновливи извори на енергија

Активности: проценка на изворите на биоенергија, развој на синџирот на
снабдување со локалните земјоделци, пилот инсталација, програма за развој на
едно семејство куќи / мали бизниси

Одговорен: Здружение за биомаса, Комора на Земјоделство, Општина, НВО

План за имплементација: 2018-2020

Финансирање: национални грантови x%, локална комора x%, поволни заеми x%

Индикатори: имплементирани XX проекти, инсталиран нов капацитет XX MW, XX MWh

Дефинирање на мерки за Акциониот план

+ Во јавниот домен :

- Јавни згради
- Улично осветлување
- Објекти: пумпни станици, пречистителни станици за отпадни води итн

+ Во приватниот сектор:

- Канцелариски простор (осветлување, IT)
- Производствени капацитети

+ На ниво на домаќинство:

- Енергетска ефикасност во објекти (нови / постојни)
- Осветлување
- Готвење, перење и сушење
- Електрични апарати, електроника за потрошувачка
- Циркулациони пумпи

SWOT Анализа

(S) – Силни Страни	(W) – Слаби Страни
<ul style="list-style-type: none"> ■ ■	<ul style="list-style-type: none"> ■ ■
(O) – Можности	(T) – Закани
<ul style="list-style-type: none"> ■ ■	<ul style="list-style-type: none"> ■ ■

TOWS Анализа

	CC (S)	C (W)
M (O)	CC (S) со M (O) + + Максимално искористи	C (W) со M (O) - + Развивај
З (Т)	З (Т) со CC (S) - + Надмини	C (W) со З (Т) - - Намали

CON +
PLUS
ULTRA

Ви благодарам за вниманието

